

Høringsuttalelse fra Våler Senterparti

Vi opplever tilbudet i dag som tilfredsstillende, og frykter konsekvensene dersom linjer og skolesteder blir fjernet. På vegne av Våler Senterparti ønsker vi å komme med følgende innspill og synspunkter angående den foreslåtte endringen i skole- og tilbudsstruktur i vår region. Vi har forsøkt å svare ut punktene i høringen, men noe er også generelle betraktninger fra vårt parti.

Våler er i en region preget av stort utenforskap, og det er avgjørende at vi utdanner ungdommen til det næringslivet og kommunen trenger for fremtiden. Vi mener at nedleggelse av videregående skoler ikke er veien å gå for å bekjempe utenforskapet. Tvert imot, vi trenger stabile skolesteder med varierte opplæringstilbud som kan tilpasses behovene til kommunen og næringslivet.

Studiespesialiserende linje på Flisa er en samfunnsbygger i vår region. Det har blitt pekt på stort utenforskap og høyt frafall, men vi vet lite om hvordan det hadde vært om den ikke var der. Elevene som begynner på studiespes på Flisa kommer inn med forholdsvis lave karakterer, men har en høy gjennomføringsgrad og går ut med gode karakterer. Det er et jordlaboratorium tilknyttet skolen. Dit sender bønder jordprøver for å få disse analysert. Dette er et svært anerkjent laboratorium, av de beste i landet, og leverer hvert år et positivt resultat til eieren, fylkeskommunen. Her får elevene praktisk øvelse, og de genererer inntekt til eieren. Dette er et tilbud næringa verdsetter. Mye peker i retning av at det vil komme pålegg om å ta jordprøver hyppigere, og da vil behovet for en slik jordlab forsterkes.

Til tross for nedgang i fødselstallene, er det viktig å merke seg at søkertallene til videregående opplæring i vår region ikke peker nedover. Dette indikerer et reelt behov for kvalitetsutdanning.

Det er viktig å sikre at fordelingen mellom studieforbereidende og yrkesfag er hensiktsmessig for framtidens arbeidsliv. Vi har flere store arbeidsplasser i vår kommune, og de trenger kompetansearbeidskraft for å få rekruttert riktig personell inn i framtida. Det blir stadig pekt på det grønne skiftet, og det økende behovet for kompetanse på dette området. Siden vi er i en region preget av jordbruk og skogbruk, vil dette være svært relevant. Det vil stilles andre krav til den nye generasjonen sysselsatt innen jord og skog, og de vil trenge oppdatert kunnskap. Lokalkunnskap vil ofte være viktig, og det kan ivaretas på en god måte ved å opprettholde og utvikle de tilbudene vi har. Vi trenger aktive bruk, og det vil være med å sikre bosetting.

Vi ser for oss et samarbeid mellom vertskommuner og hjemkommuner for å forbedre tilretteleggingen for borteboere. Dette kan for eksempel inkludere mer bruk av hybelverter. For unge studenter vil internat ofte føles som en trygg løsning. Dette gjelder både for studenten og de der hjemme. Det er viktig at internatplassene blir utnyttet, og det kan skje ved enda bedre informasjon og tilrettelegging.

Fylkeskommunen bør ha fokus på å ivareta elevgrupper med særskilte behov. Siden det spørres spesifikt om Nordstumboen er vårt svar til det at den bør bevares. Det er et helt unikt tilbud som vanskelig kan erstattes i hver enkelt kommune.

Vi ser at samarbeid med Trøndelag og Akershus kan styrkes for å ivareta elevenes behov for et godt skolemiljø. Dette kan også inkludere samarbeid med andre geografiske områder for å skape flere utdanningsmuligheter.

Det er vanskelig å se for seg alternativ bruk av skolestedene i vår region som er foreslått fjernet. Kanskje verkstedet på Sønsterud kan ha interesse for noen i næringa. Det er investert store beløp i bygningsmassen på flere skolesteder i vår region de siste årene.

Vi har ikke elevtallsnedgang i vår region, og ser ikke ut til å få det på mange år. Det er ulike årsaker til at vi mener det er helt feil tidspunkt å legge ned skolesteder nå, men noen av dem er gjennomføringsreformen, det at Forsvarets langtidsplan beskriver at Haslemoen skal benyttes som rekruttskole inntil den endelige rekruttskolen står ferdig på Terningmoen, det store antallet bosatte flyktinger og at vi har en demografi som tilsier at vi må verne om utdanningsstedene og bygge dem opp i stedet for å legge dem ned.

Det blir sagt og skrevet mye om utenforskap. Både om årsaker, virkemidler for å forhindre det eller bringe mennesker ut av det. Gjennomføringsgrad i videregående skole har en klar sammenheng med utenforskapet, og da må vi ikke fjerne virkemiddelet. Videregående skole- og tilbudsstrukturen må utformes slik at flere fullfører. Dette kan også inkludere mentorordninger, tilpassede læringsopplegg eller ekstra støtte for elever i risiko for frafall. For å snu den demografiske trenden vi har i vår region må man ha flere parallelle tiltak, men noe av det viktigste er å få ungdommen gjennom videregående skole. Da har de så mye større sjanse til å komme seg ut i arbeidslivet og delta i samfunnet på en måte som oppleves som positiv for både dem selv og resten av innbyggerne.

Det kan hende at tekniske løsninger og fjernundervisning kan være en løsning i enkelte moduler eller temaer.

Det er viktig å ha et tett samarbeid med næringsliv og kommune. Dette for å være fremtidsrettet med tanke på hvilke behov som skal dekkes, men også for å kunne videreutdanne, omskolere eller oppdatere arbeidstakere i eksisterende næringer. Her kan videregående skoler i vår region bidra til å skreddersy tilbud næringen etterspør.

I Solør, spesielt Våler og Åsnes, opplever vi en uvanlig tilflytting. Det er kommet mange tyske familier som tilhører et religiøst samfunn. Kommunene arbeider med å integrere familiene på en måte som kan oppleves som til det beste for alle, men dette er et møysommelig arbeid. En del av integreringen vil være gjennom at barna og ungdommene i disse familiene får fullføre et videregående skoleløp, for deretter å kunne delta i arbeidslivet på lik linje med andre innbyggere. Vi frykter at dette er en gruppe som særlig vil oppleve det som vanskelig å få lange reiseavstander eller å måtte flytte på hybel for å gå på videregående skole.

Kriteriene som er lagt til grunn i forslaget oppfatter vi som et mål om sentralisering, og at «jo større, jo bedre». Stort trenger ikke være dårlig, men for mange av våre elever vil det være viktig å kunne starte det videregående skoleløpet i trygge miljøer, der det kan være lettere å bli fanget opp. I tillegg stiller vi store spørsmål på hvilken måte elevmedvirkningen er ivarettatt i den prosessen vi er inne i.

Vi syns det er vanskelig å foreslå endringer. Dette skyldes delvis at vi ikke har mulighet til å utrede hverken økonomiske eller samfunnsmessige konsekvenser ved dem. Men også at det heller ikke finnes utredninger på noen av forslagene fra fylkeskommunen. Vi har lest høringsinnspillet til Solør Næringshage, og hvis vi skulle foreslå noe, ville det bli noe i samme retning som dem. Derimot tenker vi at det ville være naturlig å legge påbygg sammen med studiespes til Flisa. I debatten om sammenslåing av tilbud er det også viktig å ta med seg at det er store forskjeller i fagene som blir tilbudt på de ulike naturbrukslinjene. Så våre forslag innebærer også en utredning. Vi frykter dramatiske konsekvenser av å iverksette disse tiltakene.

Med den demografien vi har i vårt område frykter vi konsekvensen av å fjerne skolesteder, men ønsker en dynamisk tilbudsstruktur som skal være fleksibel og vise endringsvilje basert på fremtidens arbeidskraftsbehov.

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å ta hensyn til de spesifikke behovene vår region har og til å opprettholde et variert og kvalitetsrikt utdanningstilbud.

Vår region viser en økning i folketall i lang tid framover.

Vi har en dramatisk dårlig demografi.

Nå er tiden for å satse på Solør - ikke avvikle noe som fungerer så bra.

Våler Senterparti